

Bruselj, 31. julij 2018
(OR. en)

11510/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0214 (NLE)

PI 106

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	27. julij 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 350 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 350 final.

Priloga: COM(2018) 350 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.7.2018
COM(2018) 350 final

2018/0214 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah
porekla in geografskih označbah**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Lizbonski sporazum o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji iz leta 1958 je pogodba, ki jo upravlja Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO) in je na voljo pogodbenicam Pariške konvencije za varstvo industrijske lastnine. Pogodbenice so zavezane na svojem ozemlju zaščititi označbe porekla proizvodov drugih pogodbenic, ki se kot take priznavajo in so zaščitene v državi porekla ter registrirane pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, če v enem letu po zahtevku za registracijo ne izjavijo, da ne morejo zagotoviti zaščite.

K Lizbonskemu sporazumu je pristopilo sedem držav članic Unije: Bolgarija (leta 1975), Češka (leta 1993), Slovaška (leta 1993), Francija (leta 1966), Madžarska (leta 1967), Italija (leta 1968) in Portugalska (leta 1966). Tri države članice Unije so sporazum podpisale, vendar ga niso ratificirale (Grčija, Romunija in Španija). Sama Unija ni pogodbenica Lizbonskega sporazuma, saj k sporazumu lahko pristopijo le države.

Revizija Lizbonskega sporazuma je potekala od leta 2009 do leta 2015, da bi se (i) izboljšal njegov sedanji okvir, (ii) vključile določbe, da se sistem Lizbonskega sporazuma uporablja tudi za geografske označbe, in (iii) vključile možnosti za pristop medvladnih organizacij, kot je EU.

Svet je 7. maja 2015 sprejel sklep, s katerim Komisijo pooblašča, da sodeluje na diplomatski konferenci, ki je potekala od 11. do 21. maja 2015 v Ženevi in na kateri je bil 20. maja 2015 sprejet Ženevski akt Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt). Ob upoštevanju sodbe Sodišča z dne 25. oktobra 2017 v zadevi C-389/15 je bil navedeni sklep nadomeščen s Sklepom Sveta (EU) 2018/416 z dne 5. marca 2018 o odobritvi začetka pogajanj o revidiranem Lizbonskem sporazumu o označbah porekla in geografskih označbah.

Ženevski akt področje uporabe sistema Lizbonskega sporazuma razširja z označb porekla na vse geografske označbe. Združljiv je s Sporazumom STO o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine in z ustrezno zakonodajo Unije o zaščiti geografskih označb za kmetijske proizvode, poleg tega mednarodnim organizacijam (kot je Evropska unija) omogoča, da postanejo pogodbenice.

Revidirani sporazum določa načine, pogoje in postopke, v skladu s katerimi lahko pogodbenice zahtevajo zaščito registriranih označb porekla in geografskih označb, ter omogoča ustrezne zaščitne ukrepe in prehodna obdobja za nekatere subjekte.

Pogodbenice morda v zvezi s postopki za vložitev zahtevka in mednarodno registracijo potrebujejo izjavo o nameri, ki jo po potrebi uporabijo za zaščito v skladu z notranjim pravom (člen 5(5) Ženevskega akta in pravilo 5(4) Skupnega pravilnika v skladu z Lizbonskim sporazumom in Ženevskim aktom Lizbonskega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Skupni pravilnik)). Glede informacij o povezavi med značilnostmi proizvoda in njegovim geografskim poreklom, ki so v skladu s starim Lizbonskim sporazumom izbirne, pogodbenica ne bo mogla zaščititi označbe porekla ali geografske označbe, če je zahteva v državi pogodbenici obvezna in zahtevki ni skladen z njo. V zahtevkih je po najboljšem vedenju vložnika navedeno,

ali zaščita ni bila podeljena za nekatere elemente označbe porekla ali geografske označbe (pravilo 5(5)).

Pristojbine za registracijo se zvišajo s 500 CHF na 1 000 CHF, uvedena pa je tudi prilagodljivost v prihodnosti, ki članicam omogoča nadaljnje prispevanje k proračunu, kot se zahteva. Za prehod geografske označbe iz starega v novi sistem se plača prehodna pristojbina 500 CHF. Pogodbenice lahko zahtevajo posamezne pristojbine, da pokrijejo stroške vsebinske presoje mednarodne registracije.

Člen 9 določa obveznost vsake pogodbenice, da na svojem ozemlju zaščiti registrirane označbe porekla in geografske označbe v okviru svojega pravnega sistema in prakse, vendar v skladu z določbami navedenega akta, ob upoštevanju vseh zavrnitev, odpovedi, razveljavitev ali izbrisov, ki lahko veljajo za njeno ozemlje.

Člen 11 določa vsebino zaščite. Člen 11(1)(a) od vsake pogodbenice zahteva, da zagotovi pravna sredstva za preprečitev uporabe označbe porekla ali geografske označbe za blago iste vrste, vendar drugega porekla, in za blago, ki ni iste vrste, ali storitve, če bi taka uporaba nakazovala ali kazala na povezavo med navedenim blagom ali storitvami in upravičenci, kar bi lahko škodilo njihovim interesom, ali bi škodovala slovesu označbe porekla/geografske označbe, ga zmanjšala ali nepošteno izkoristila. Poleg tega člen 11(1)(b) zajema vsako drugo prakso, ki lahko potrošnike zavede glede pravega porekla, izvora ali narave blaga. Člen 11(2) predvsem razširja uporabo člena 11(1)(a) na primere iz člena 23(1) Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine („tudi če je resnično poreklo blaga navedeno ali če se označba porekla ali geografska označba uporablja v prevodu ali skupaj z izrazi, kot so ‚vrsta‘, ‚sorta‘, ‚tip‘, ‚izdelava‘, ‚imitacija‘, ‚metoda‘, ‚kakor se proizvaja v‘, ‚kot‘, ‚podoben‘ ali podobno“), ne da bi njegovo področje uporabe omejeval na vina in žgane pijače.

Člen 12 učinkovito zagotavlja, da zaščitene označbe ne morejo posledično postati generične.

Člen 13(1) izrecno določa soobstoj označb porekla ali geografskih označb in predhodnih pravic iz blagovne znamke v skladu z ugotovitvami odbora STO v sporu med EU in ZDA/Avstralijo (DS174/DS290), da soobstoj temelji na členu 17 Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine. Člen 13 omogoča pogodbenicam omejene izjeme glede pravic, dodeljenih z blagovno znamko, in torej navedena predhodna blagovna znamka v določenih okoliščinah imetniku ne daje pravice za preprečitev, da registrirana označba porekla ali geografska označba v navedeni pogodbenici pridobi zaščito ali se uporablja.

V uradnem obvestilu o zavrnitvi učinkov mednarodne registracije morajo biti navedeni razlogi, na katerih temelji zavrnitev (člen 15). Umik zavrnitve je mogoč v skladu s postopki iz Skupnega pravilnika (pravilo 11). Čeprav se Ženevski akt izrecno ne sklicuje na pogajanja, namenjena umiku zavrnitve zaščite označbe porekla ali geografske označbe, lahko pogajanja vseeno potekajo tudi, če ni izrecnega sklicevanja.

Člen 17 (prehodno obdobje) določa možnost obdobja postopnega opuščanja predhodnih uporab.

Glede razlogov za razveljavitev registrirane označbe porekla ali geografske označbe se zadevni člen 19 ne nanaša na razloge za razveljavitev in torej pogodbenici

omogoča uveljavljanje notranjih pravil v skladu z zakonodajo EU, ki tudi ne vsebuje podrobnega seznama razlogov za razveljavitev.

Ženevski akt bo začel veljati tri mesece po tem, ko ga ratificira pet pogodbenic (člen 29(2)).

Unija ima izključno pristojnost za Ženevski akt Lizbonskega sporazuma. To sledi iz sodbe Sodišča z dne 25. oktobra 2017 v zadevi C-389/15, Komisija/Svet, v kateri je pojasnjeno, da je osnutek revidiranega Lizbonskega sporazuma, tj. Ženevski akt, dejansko namenjen spodbujanju in urejanju trgovine med Evropsko unijo in tretjimi državami ter da ima neposredne in takojšnje učinke na to trgovino, zato je pogajanje o njem spadalo v izključno pristojnost, ki jo ima Evropska unija na podlagi člena 3(1) PDEU na področju skupne trgovinske politike iz člena 207(1) PDEU.

Glede kmetijskih proizvodov je Unija vzpostavila enotne in izčrpne sisteme zaščite geografskih označb za vina (leta 1970), žgane pijače (leta 1989), aromatizirana vina (leta 1991) ter druge kmetijske proizvode in živila (leta 1992). Glede na izključno naravo zakonodaje Unije o zaščiti geografskih označb za kmetijske proizvode države članice ne bi smele imeti svojih zaščitnih sistemov za zaščito kmetijskih geografskih označb tretjih držav, ki so pogodbenice sistema Lizbonskega sporazuma. Dokler Unija ni pogodbenica Ženevskega akta, ne more predložiti kmetijskih geografskih označb, registriranih na ravni Unije, za zaščito v okviru sistema Lizbonskega sporazuma niti zaščititi geografskih označb tretjih držav pogodbenic na podlagi tega sistema.

EU bi morala postati pogodbenica, da bi lahko Unija ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost za Ženevski akt Lizbonskega sporazuma in svoje naloge v okviru svojih izčrpnih sistemov zaščite za kmetijske geografske označbe.

Da Evropska unija postane pogodbenica Ženevskega akta, mora biti vsaj ena njena država članica pogodbenica Pariške konvencije, Unija pa mora izjaviti, da je v skladu s svojimi notranjimi postopki ustrezno pooblaščen, da postane pogodbenica navedenega akta in da po njeni ustanovni pogodbi velja zakonodaja, v skladu s katero se za geografske označbe lahko pridobijo regionalne označbe za zaščito. Vse države članice so pogodbenice Pariške konvencije. Glede zakonodaje, v skladu s katero se za geografske označbe lahko pridobijo regionalne označbe za zaščito, je Unija v skladu s svojimi ustanovnimi pogodbami vzpostavila enotne in izčrpne sisteme zaščite geografskih označb za vina (leta 1970), žgane pijače (leta 1989), aromatizirana vina (leta 1991) ter druge kmetijske proizvode in živila (leta 1992).

Komisija s tem predlogom sklepa Sveta prosi, da Svet odobri pristop Evropske unije k Ženevskemu aktu.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Glede kmetijskih proizvodov je EU vzpostavila enotne in izčrpne sisteme zaščite geografskih označb za vina (leta 1970), žgane pijače (leta 1989), aromatizirana vina (leta 1991) ter druge kmetijske proizvode in živila (leta 1992). Zaščitena imena proizvodov, zajeta v teh sistemih, so v vsej EU obsežno zaščitena na podlagi enotnega postopka za vložitev zahtevka. Ključne določbe so zdaj za vina določene v Uredbi (EU) št. 1308/2013 z dne 17. decembra 2013, za aromatizirana vina v Uredbi (EU) št. 251/2014 z dne 26. februarja 2014, za žgane pijače v Uredbi (ES) št. 110/2008 z dne 15. januarja 2008 ter za kmetijske proizvode in živila v Uredbi (EU) št. 1151/2012 z dne 21. novembra 2012.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Pristop Unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma je skladen s splošno politiko EU za spodbujanje in krepitev zaščite geografskih označb v okviru dvostranskih, regionalnih in večstranskih sporazumov.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Glede na vsebino Pogodbe bi moral sklep Sveta temeljiti na členu 207 in členu 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

V skladu s členom 5(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) se načelo subsidiarnosti ne uporablja za področja, ki so v izključni pristojnosti EU.

- **Sorazmernost**

Unija in njene države članice brez pristopa ne bi mogle imeti koristi od Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma. Glede na izključno naravo trgovinske politike Unije, vključno s trgovinskimi vidiki intelektualne lastnine, države članice EU ne bi smele imeti svojih zaščitnih sistemov za geografske označbe za zaščito kmetijskih geografskih označb tretjih držav, ki so pogodbenice sistema Lizbonskega sporazuma. Dokler Unija sama ni pogodbenica, ne more predložiti kmetijskih geografskih označb, registriranih na ravni EU, za zaščito v okviru sistema Lizbonskega sporazuma niti zaščititi geografskih označb tretjih držav pogodbenic na podlagi tega sistema. EU bi morala postati pogodbenica, da bi lahko ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost za kmetijske geografske označbe v sistemu Lizbonskega sporazuma.

- **Izbira instrumenta**

Sklep Sveta o pristopu Unije k Ženevskemu aktu je ob upoštevanju člena 28 (Pristop k temu aktu) Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma ustrezen pravni instrument.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Načrt o pristopu EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah je bil objavljen 21. decembra 2017, zainteresirane strani pa so lahko svoje pripombe predložile do 18. januarja 2018. V roku je bilo prejetih osem pripomb. Vse razen ene so bile glede pobude načeloma pozitivne in so podprle pristop EU. Tri pripombe so izrazile stališče, da bi morala EU pospešiti razpravo o priznavanju in zaščiti nekmetijskih geografskih označb. Dve pripombi sta nasprotovali ožjemu seznamu, saj bi morale biti vse geografske označbe Unije upravičene do zaščite na podlagi Ženevskega akta.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Študija iz oktobra 2012 o vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov in živil ter vin, aromatiziranih vin in žganih pijač, zaščitene z geografsko označbo (http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/value-gi_sl), ki jo je opravilo podjetje AND International,

je ugotovila številne koristi politike EU o geografskih označbah za potrošnike (zagotavljanje kakovosti), proizvajalce (odprtost sistema za vse proizvajalce, ki izpolnjujejo zahteve za kakovost, poštena konkurenca, cenovna premija, učinkovita zaščita), širšo družbo (povezava dragocenih proizvodov s podeželjem, ohranjanje tradicije, ponovno povezovanje proizvajalcev in potrošnikov) in okolje (povezovanje tradicionalnih proizvodov s krajinami in sistemi kmetovanja). Študija je pri proučevanju gospodarskih podatkov vsake od 2 768 geografskih označb, registriranih v EU-27 od leta 2005 do leta 2010, ugotovila zlasti, da je povprečna cena proizvoda z geografsko označbo za 2,23-krat višja od cene primerljivega proizvoda brez geografske označbe. Vrednost prodaje proizvodov z geografsko označbo EU (vsi sektorji) je bila leta 2010 54,3 milijarde EUR (5,7 % vrednosti prodaje v celotnem živilskem sektorju in sektorju pijač EU), ocenjena vrednost izvoza proizvodov z geografsko označbo EU pa je 11,5 milijarde EUR (15 % izvoza živilske industrije in industrije pijač EU).

- **Ocena učinka**

Zahteve boljšega pravnega urejanja za pobudo ne vključujejo ocene učinka, izvedbenega načrta ali javnega posvetovanja. Načrt o pristopu EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah je bil objavljen 21. decembra 2017, zainteresirane strani pa so lahko svoje pripombe predložile do 18. januarja 2018. Prejetih je bilo osem pripomb.

Smernice o boljšem pravnem urejanju pojasnjujejo, da je treba oceno učinka opraviti samo, kadar je koristna ocena na podlagi posameznih primerov. Ocena učinka načeloma ni potrebna, kadar ima Komisija na voljo malo izbire ali te sploh nima. Tako je v tem primeru, saj je pristop k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma utemeljen glede na izključno pristojnost Unije za zadeve, ki jih ureja Ženevski akt, in bi bil ta korak tudi logični zaključek po revizijskem postopku sistema Lizbonskega sporazuma, v katerem je udeležena EU.

Članstvo EU bi pomenilo številne prednosti. Zagotovilo bi, da bi lahko sedanje in prihodnje geografske označbe, ki so registrirane na ravni EU, vendar jih sedem držav članic EU v Lizbonski uniji ni registriralo, postale upravičene do zaščite v okviru sistema Lizbonskega sporazuma. Geografske označbe EU bi načeloma lahko pridobile hitro, neomejeno zaščito na visoki ravni v vseh sedanjih in prihodnjih pogodbenicah Ženevskega akta. Vzpostavljeni večstranski register bi zaradi širokega geografskega

obsega zaščite v okviru Ženevskega akta povečal sloves evropskih geografskih označb. Pričakuje se, da bo izboljšana mednarodna zaščita geografske označbe zaradi pristopa EU utrdila in po možnosti razširila pozitivne učinke zaščite geografske označbe na vključujočo rast in zaposlovanje v proizvodnji kmetijskega sektorja z visoko dodano vrednostjo, na trgovino in naložbene tokove, konkurenčnost podjetij in zlasti MSP ter delovanje notranjega trga in konkurenco ter varstvo pravic intelektualne lastnine. Intelektualna lastnina kmetov in proizvajalcev hrane v zvezi z njihovimi proizvodi, zaščiteni z geografsko označbo, je ranljiva z vidika izkoriščanja in izgube, zlasti na svetovnih trgih. Pristop EU k sistemu Lizbonskega sporazuma bi zainteresiranim stranem na podežlju pomagal na svetovni ravni zaščititi tisto, kar je dragoceno na lokalni ravni, in s tem izravnati običajni trend globalizacije v zvezi z enotnimi standardi za osnovne proizvode in pritiskom na znižanje cen kmetijskih proizvodov. Glede na sedanje negotove politične in gospodarske razmere bi to podeželski skupnosti zagotovilo prepoznaven prikaz, da EU ukrepa na področju varstva in zaščite lastnih interesov po vsem svetu. Ženevski akt je na splošno skladen z zakonodajo EU o zaščiti geografskih označb za kmetijske proizvode, zato se ne pričakuje, da bo pristop EU zahteval večje prilagoditve vsebine te zakonodaje.

Ženevski akt z upravnega vidika določa enoten sklop pravil za pridobitev zaščite v vseh pogodbenicah ter s tem preprostejši in učinkovitejši mehanizem v primerjavi s sedanjo prakso EU, ki raznolike lokalne postopke ureja z dvostranskimi sporazumi. V smislu trgovinske politike bo pokazal odgovorno vodilno vlogo EU pri spodbujanju večstranskega sodelovanja. Ne pričakuje se, da bi pristop EU v primerjavi s sedanjim stanjem povzročil dodatne stroške ali bremena gospodarskim subjektom EU ali državam članicam EU, ki želijo geografske označbe zaščititi v okviru sistema Lizbonskega sporazuma. Prav nasprotno, pričakuje se, da bo omogočil celo znižanje ravni teh upravnih stroškov in bremen.

Za podjetja pristop EU ne prinaša nobenih dodatnih stroškov za prilagoditev, skladnost ali transakcijskih stroškov ali upravnih bremen, razen morebitnih posameznih pristojbin za presojo, ki jih lahko uvedejo pogodbenice Lizbonskega sporazuma, vendar bodo te zmanjšane zaradi prihrankov na podlagi mednarodnega postopka.

Ženevski akt omogoča pristop EU skupaj z njenimi državami članicami. Vendar morebitne označbe porekla ali geografske označbe, ki jih za zaščito predloži sedem držav članic EU v sistemu Lizbonskega sporazuma (trenutno okoli 800) in so upravičene do zaščite v skladu z zakonodajo EU, glede na enotno in izčrpno naravo sistema EU za zaščito geografskih označb za kmetijske proizvode ne bi smele biti več zaščitene na podlagi nacionalne zakonodaje, ampak izključno na podlagi zakonodaje EU. Enako bo veljalo tudi glede zaščite geografskih označb, ki izvirajo iz tretjih držav pogodbenic Lizbonskega sporazuma in jih te predložijo v zaščito. Zato bo pristop EU za države članice EU zmanjšal upravno breme sodelovanja v sistemu Lizbonskega sporazuma.

Po pristopu EU se bo celo mogoče sklicevati na register sistema Lizbonskega sporazuma namesto podrobnih pogajanj o dvostranski zaščiti geografskih označb. To bi bilo v skladu s prakso na drugih področjih pravic intelektualne lastnine, na katerih EU zavezuje svoje partnerje k pridružitvi mednarodnim sporazumom o pravicah intelektualne lastnine in skladnosti z njimi, kot sta Bernska konvencija o avtorskih pravicah in Madridski protokol o blagovnih znamkah, namesto ustvarjanja mreže različnih zavez, kar lahko zmede zainteresirane strani.

Pristop EU bo verjetno več tretjih držav spodbudil k pridružitvi sistemu Lizbonskega sporazuma, saj bi s tem dobile dostop do zaščite po vsej Lizbonski uniji in bi lahko v

primeru enakovrednosti njihovega sistema s sistemom EU imele koristi od učinkovitega postopka presoje posameznih geografskih označb.

Pristop EU bi lahko zlasti pozitivno vplival na države v razvoju, ki razmišljajo o pristopu k Ženevskemu aktu, saj bi lahko njihove geografske označbe s sistemom Lizbonskega sporazuma dobile zaščito v EU. Interes Afriške organizacije za intelektualno lastnino (OAPI) s 17 članicami za pristop k Lizbonskemu sporazumu je ugoden in dokaz privlačnosti instrumenta geografskih označb za zaščito pravic kmetov in tradicionalnih vrednot držav v razvoju.

Potencialne pomanjkljivosti bi bile mogoče zaradi zdaj še omejenega članstva v sistemu Lizbonskega sporazuma, zaskrbljenosti, da bi bil lahko napredek na področju geografskih označb v STO še bolj nedosegljiv, dvomov nekaterih držav članic EU glede pristopa EU in negotovosti glede finančnih učinkov. Vendar bi moral biti posodobljeni sistem v okviru Ženevskega akta privlačnejši za morebitne nove članice, napredek v organizaciji WIPO bi lahko imel z ustvarjanjem ustreznih sinergij in približevanjem revidiranega Lizbonskega sporazuma postopku STO celo pozitivne posledice za razprave o geografski označbi v STO, od držav članic EU z zadržki glede sistema Lizbonskega sporazuma se ne bo zahtevalo, da se morajo pridružiti, pogodbenice Lizbonskega sporazuma pa so dosegle napredek v svojih prizadevanjih za zagotavljanje finančne vzdržnosti sistema Lizbonskega sporazuma.

Prednosti pristopa EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma prevladajo nad slabostmi. Da bi dosegla pristop EU k sistemu Lizbonskega sporazuma, bo morala Komisija pripraviti predloge pravnih aktov, potrebne za pristop EU k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma in njegovo izvajanje.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Pristop Unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma bo prispeval k izpolnjevanju člena 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa, da je zagotovljeno varstvo intelektualne lastnine.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Glej priloženo oceno finančnih posledic.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Se ne uporablja.

Predlog

SKLEP SVETA

**o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah
porekla in geografskih označbah**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 v povezavi s členom 218(6)(a) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Na podlagi Lizbonskega sporazuma o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji z dne 31. oktobra 1958¹ (v nadaljnjem besedilu: Lizbonski sporazum) je nastala posebna unija (v nadaljnjem besedilu: posebna unija) v okviru Unije za varstvo industrijske lastnine, ki je bila ustanovljena s Konvencijo za varstvo industrijske lastnine, podpisano 20. marca 1883 v Parizu (Pariška konvencija). V skladu s pogoji Lizbonskega sporazuma morajo pogodbenice sporazuma na svojem ozemlju zaščititi označbe porekla proizvodov drugih pogodbenic v okviru posebne unije, ki se kot take priznavajo in so zaščitene v državi porekla ter registrirane pri Mednarodnem uradu za intelektualno lastnino Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, če v enem letu po zahtevku za registracijo ne izjavijo, da ne morejo zagotoviti zaščite.
- (2) K Lizbonskemu sporazumu je pristopilo sedem držav članic, in sicer Bolgarija (leta 1975), Češka (leta 1993), Francija (leta 1966), Italija (leta 1968), Madžarska (leta 1967), Portugalska (leta 1966) in Slovaška (leta 1993). Tri druge države članice so sporazum podpisale, vendar ga niso ratificirale, in sicer Grčija, Španija in Romunija. Sama Unija ni pogodbenica Lizbonskega sporazuma, saj sporazum določa, da lahko k njemu pristopijo le države.
- (3) Dne 20. maja 2015 je bil sprejet Ženevski akt Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah² (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt), s katerim se je revidiral Lizbonski sporazum. Ženevski akt zlasti razširja obseg posebne unije, da bi razširil zaščito označb porekla proizvodov na vse geografske označbe v smislu Sporazuma STO o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine. Združljiv je z navedenim sporazumom in ustrezno zakonodajo Unije o zaščiti označb porekla in geografskih označb za kmetijske proizvode, poleg tega mednarodnim organizacijam omogoča, da postanejo pogodbenice.

¹ http://www.wipo.int/export/sites/www/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.pdf

² http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/en/lisbon/trt_lisbon_009en.pdf

- (4) Unija ima izključno pristojnost na področjih, ki jih pokriva Ženevski akt. To je bilo potrjeno s sodbo Sodišča z dne 25. oktobra 2017 v zadevi C-389/15³, v kateri je bilo pojasnjeno, da je osnutek revidiranega Lizbonskega sporazuma, ki je bil zatem sprejet kot Ženevski akt, dejansko namenjen spodbujanju in urejanju trgovine med Unijo in tretjimi državami ter da ima neposredne in takojšnje učinke na to trgovino. Zato je pogajanje o njem spadalo v izključno pristojnost, ki jo ima Unija na podlagi člena 3(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj je zlasti glede trgovinskih vidikov intelektualne lastnine spadalo na področje skupne trgovinske politike iz člena 207(1) PDEU.
- (5) Glede zadevnih kmetijskih proizvodov je Unija vzpostavila enotne in celovite sisteme zaščite geografskih označb za vina (leta 1970), žgane pijače (leta 1989), aromatizirana vina (leta 1991) ter druge kmetijske proizvode in živila (leta 1992). Na podlagi izključne pristojnosti iz člena 3 Pogodbe o delovanju Evropske unije države članice ne bi smele imeti nacionalnih zaščitnih sistemov za zaščito kmetijskih označb porekla in geografskih označb tretjih držav, ki so pogodbenice posebne unije. Dokler Unija ni pogodbenica Ženevskega akta, ne more predložiti kmetijskih označb porekla in geografskih označb, registriranih na ravni Unije, za zaščito v okviru posebne unije niti zaščititi označb porekla in geografskih označb tretjih držav pogodbenic na podlagi zaščitnega sistema, ki ga je vzpostavila Unija.
- (6) Unija bi morala postati pogodbenica Ženevskega akta, da bi lahko ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost na področjih, ki jih pokriva Ženevski akt, in svoje naloge v okviru svojih celovitih sistemov zaščite za kmetijske označbe porekla in geografske označbe.
- (7) Pristop Unije k Ženevskemu aktu je skladen s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa, da je zagotovljeno varstvo intelektualne lastnine.
- (8) Evropska unija bi morala zato pristopiti k Ženevskemu aktu.
- (9) V posebni uniji bi morala Unijo zastopati Komisija v skladu s členom 17(1) Pogodbe o Evropski uniji –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

S tem se v imenu Unije odobri pristop Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt).

Besedilo Ženevskega akta je priloženo k temu sklepu.

Člen 2

Predsednik Sveta določi osebo, ki je pooblaščen, da v imenu Evropske unije deponira listino o pristopu iz člena 28(2)(ii) Ženevskega akta in s tem izrazi soglasje Evropske unije, da jo Ženevski akt zavezuje.

Člen 3

³ Sodba Sodišča z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet, C-389/15, EU:C:2017:798 (točka 45 in naslednje).

V posebni uniji Unijo zastopa Komisija v skladu s členom 17(1) Pogodbe o Evropski uniji. Komisija v imenu Unije pošlje vsa potrebna uradna obvestila v skladu z Ženevskim aktom.

Komisija je zlasti pristojni organ iz člena 3 Ženevskega akta in je odgovorna za izvajanje Ženevskega akta na ozemlju Unije ter komunikacijo z Mednarodnim uradom za intelektualno lastnino Svetovne organizacije za intelektualno lastnino v okviru Ženevskega akta in Skupnega pravilnika v skladu z Lizbonskim sporazumom in Ženevskim aktom Lizbonskega sporazuma (v nadaljnjem besedilu: Skupni pravilnik)⁴.

Člen 4

V skladu s členom 29(4) Ženevskega akta izjava, priložena k listini o pristopu, določi enoletno podaljšanje roka iz člena 15(1) Ženevskega akta in obdobj iz člena 17 navedenega akta v skladu s postopki, določenimi v Skupnem pravilniku.

V skladu s pravilom 5(3)(a) Skupnega pravilnika uradno obvestilo generalnemu direktorju Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, ki je priložena k listini o pristopu, določa, da zahtevek za zaščito registrirane označbe porekla ali geografske označbe na ozemlju Unije poleg obvezne vsebine iz pravila 5(2) Skupnega pravilnika navede tudi podatke, ki se v primeru označbe porekla nanašajo na kakovost ali značilnosti blaga in njegovo povezavo z geografskim okoljem geografskega območja proizvodnje ter v primeru geografske označbe na kakovost, sloves ali drugo značilnost blaga in njegovo povezavo z geografskim območjem porekla.

Člen 5

Ta sklep začne veljati [...].

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

⁴ Skupni pravilnik v skladu z Lizbonskim sporazumom in Ženevskim aktom Lizbonskega sporazuma, kot ga je skupščina Lizbonske unije sprejela 11. oktobra 2017, http://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=376416, dokument WIPO A/57/11 z dne 11. oktobra 2017.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

OCENA FINANČNIH POSLEDIC		FS/18/YG/mh XXX agri.ddg2..XXX			
		6.221.2018.1			
		DATUM: 5. 3. 2018			
1. PRORAČUNSKA POSTAVKA: 05 06 01		ODOBRITVE: 7,228 milijona EUR			
2. NASLOV: Predlog za Sklep Sveta o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah					
3. PRAVNA PODLAGA: Člen 207 in člen 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije					
4. CILJI: Komisija s tem predlogom sklepa Sveta prosi, da Svet odobri pristop Evropske unije k Ženevskemu aktu.					
5. FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE PRORAČUNSK O LETO 2018 (v milijonih EUR)	NASLEDNJE PRORAČUNSKO LETO 2019 (v milijonih EUR)		
5.0 ODHODKI – V BREME PRORAČUNA EU (NADOMESTILA/INTERVENCIJE) – NACIONALNI ORGANI – DRUGO	–	1,0 1,0 – –	1,0 (ocena)		
5.1 PRIHODKI – LASTNA SREDSTVA EU (PRELEVMANI/CARINE) – NACIONALNI					
	2020	2021	2022	2023	
5.0.1 OCENJENI ODHODKI					
5.1.1 OCENJENI PRIHODKI					
5.2 METODA IZRAČUNA: na tej stopnji še ni določena.					
6.0 ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA IZ ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV, VPISANIH V USTREZNO POGLAVJE TEKOČEGA PRORAČUNA?					DA NE
6.1 ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA S PRENOSOM MED POGLAVJI TEKOČEGA PRORAČUNA?					DA NE
6.2 ALI BO POTREBEN DOPOLNILNI PRORAČUN (REBALANS)?					DA NE
6.3 ALI BO TREBA ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA VKLJUČITI V PRIHODNJE PRORAČUNE?					DA NE
PRIPOMBE: Pristojbine krije država članica, iz katere je označba porekla ali geografska označba. Vendar lahko Unija posebej prispeva v skladu s členom 24(2)(v) Ženevskega akta v okviru sredstev, ki so za ta namen na voljo v letnem proračunu Unije. Leta 2018 je proračunski vrstici 05 06 01 za ta namen dodeljen 1 milijon EUR.					